

Wonen met begeleiding in de wijk

Hoe wonen en zorg te scheiden?

Het 'Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis' en het advies 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' van de Commissie Toekomst beschermd wonen zetten in op het scheiden van wonen en zorg en het huurcontract op eigen naam als norm. Het scheiden van wonen en zorg vergt een intensieve samenwerking tussen woningcorporaties en MOBW-organisaties, en een duidelijke regierol door de gemeente. G40-steden kunnen daarbij door hun omvang een voorbeeldfunctie hebben. Deze publicatie biedt inzicht in wat het scheiden van wonen en zorg concreet inhoudt, het belang hiervan volgens belangenorganisaties, en hoe verschillende G40-steden dit vormgeven en organiseren. Het dient als inspiratie voor regio's en gemeenten die nog zoekende zijn.

Wat is scheiden van wonen en zorg?

Het scheiden van wonen en zorg moet het mogelijk maken dat mensen, ongeacht waar zij wonen, de benodigde zorg of ondersteuning krijgen. Met de komst van het Nationaal Actieplan Dakloosheid is een contract op eigen naam de norm. Het scheiden van wonen en zorg betekent minimaal dat de huisvesting of het verblijf niet uit een zorgwet wordt bekostigd.

In de praktijk geven partijen het scheiden van wonen en zorg op verschillende manieren vorm. We onderscheiden drie varianten van contracten/overeenkomsten, die verschillen in de mate waarin wonen en zorg van elkaar zijn gescheiden. Een overzicht van de drie varianten:

- 1) **Regulier huurcontract:** de begeleidingsovereenkomst is niet gekoppeld aan het huurcontract. Er is sprake van een volledige scheiding van wonen en zorg.
- 2) **Driepartijencontract:** hierin sluit de bewoner een huurcontract met de woningcorporatie (of andere verhuurder) en een begeleidingsovereenkomst met de zorgorganisatie. Beide documenten worden juridisch aan elkaar gekoppeld (door onderling te verwijzen).
- 3) **Intermediaire verhuur:** de zorgorganisatie huurt de woning van een woningcorporatie en verhuurt deze aan de bewoner. De bewoner sluit een huur- en begeleidingsovereenkomst met de zorgorganisatie.

De normstelling ‘huurcontract op eigen naam’ betekent het aanbieden van een driepartijencontract, maar bij voorkeur een regulier huurcontract zonder koppeling aan een begeleidingsovereenkomst. Daar komt bij dat uitstromers uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen vaak een contract voor bepaalde tijd krijgen. Dit zorgt voor onzekerheid bij mensen, wat hun herstel belemmert. Het heeft daarom de voorkeur dat mensen een huurcontract voor onbepaalde tijd krijgen aangeboden, tenzij dit aantoonbaar en in afstemming met de bewoner niet haalbaar is.

Figuur 1 Drie varianten van contracten c.q. overeenkomsten

	Verblijf/ intramuraal	Intermediaire verhuur	Driepartijen- overeenkomst	Regulier huurcontract
Eigenaar wooneenheden:	Woningcorporatie of zorgorganisatie	Woningcorpo- ratie (of andere verhuurder)	Woningcorporatie	Woningcorporatie
Verhuurder:	n.v.t.	Zorgorganisatie	Woningcorporatie	Woningcorporatie
Zorg:	n.v.t.	1 keuze voor combinatie wonen en zorg	Afzonderlijke keuzes huisvesting en zorg	Afzonderlijke keuzes huisvesting en zorg
Overeenkomsten:	n.v.t.	Zorgovereenkomst en huurovereen- komst onlosmake- lijk verbonden	Zorgovereenkomst gekoppeld aan huurcontract	Geen koppeling huurcontract en eventuele zorg- overeenkomst

Hier zijn wonen en zorg
niet gescheiden

↑

Financiële
scheiding

↑

Organisatorische
scheiding

↑

Volledige
scheiding

↑

Lees meer

In de publicatie Wonen met begeleiding (Platform31/Stichting Eropaf!, 2024) staan de verschillende typen huurcontracten uitgebreider beschreven.

Tip! Zet in op gezamenlijk begripsverheldering

Er wordt veel gesproken over het scheiden van wonen en zorg, zonder concreet te maken wat hiermee wordt bedoeld. Voor de verschillende contractvormen bestaan geen eenduidige definities. Woningcorporaties, gemeenten en zorgorganisaties gebruiken begrippen soms door elkaar en dit kan tot verwarring leiden. Ook ontstaat af en toe onduidelijkheid doordat partijen iets anders met dezelfde term bedoelen. Bespreek daarom als gemeenten, woningcorporaties, zorgorganisaties en belangenorganisaties hoe je het scheiden van wonen en zorg definieert en ontwikkel een gezamenlijk begrippenkader.

Wet Vaste huurcontracten

Intermediaire verhuurcontracten en driepartijencontracten zijn in de praktijk gebaseerd op tijdelijke huurcontracten. Als gevolg van de Wet Vaste huurcontracten (per 1 juli 2024) zijn tijdelijke verhuurcontracten voor wonen met begeleiding, op grond van het Besluit specifieke groepen tijdelijke huurovereenkomsten (art. 1), alleen toegestaan voor “personen afkomstig uit maatschappelijke opvang als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke opvang 2015, of in een sociale noodsituatie met een aantoonbaar urgente huisvestingsbehoefte”. Tijdelijke huurovereenkomsten zijn mogelijk wanneer ze vallen onder deze uitzondering. Waar het gaat om wonen met begeleiding focust de wet op personen die een instelling verlaten. Tijdelijke huurcontracten zijn, ook in het geval van intermediaire verhuur, voor maximaal twee jaar toegestaan.

Tijdelijke huurcontracten zijn een vorm van dakloosheid

Het CBS publiceert en monitort het aantal dakloze mensen per regio. In de monitor Dakloosheid worden ETHOS-light categorieën 2 en 3 uitgevraagd. ETHOS-light 2 zijn voorzieningen voor noodopvang. Deze zijn bedoeld om mensen van straat te halen. ETHOS-light 3 zijn voorzieningen voor tijdelijke opvang. In deze voorzieningen kunnen mensen vaak voor langere tijd verblijven zodat ze een herstart kunnen maken. Beide categorieën voorzieningen zijn per definitie tijdelijk van aard. In het Aanleverprotocol van de monitor staat dat de tijdelijkheid van het huurcontract bij de ETHOS light categorie 3 van belang is. In deze categorie valt volgens het CBS de huisvesting met een contract voor bepaalde tijd. Bekende concepten als Skaeve Huse, Housing First, Onder de pannen en Kamers met aandacht vallen in deze categorie wanneer er sprake is van een tijdelijke huurovereenkomst, en dat is bij deze concepten vaak het geval. Dit geldt volgens het CBS ook voor de zogenoemde omklapcontracten, omdat er sprake is van een voorwaardelijke vorm van huisvesting.

Waarom wonen en zorg van elkaar scheiden?

Gemeenten, woningcorporaties en zorgorganisaties hebben redenen waarom zij het scheiden van wonen en zorg van belang vinden. Dit geldt ook voor de mensen om wie het gaat. De belangenbehartigers, vertegenwoordigd in de coalities Dakloosheid voorbij en SamenThuis2030, hebben een manifest gemaakt waarin zij de argumenten voor het scheiden van wonen en zorg vanuit het cliëntenperspectief op een rij hebben gezet. Een samenvatting:

- **Gelijke behandeling en normaliseren:** een eigenstandige huurovereenkomst op eigen naam én voor onbepaalde tijd is voor iedereen belangrijk. Het is stigmatiserend om mensen op basis van groepskenmerken (voormalig dak- of thuisloze) allemaal hulpverlening of begeleiding op te leggen, en voorwaarden voor toegang tot huisvesting of bijzondere vereisten, die niet voor andere huurders gelden.
- **Rechtspositie en -bescherming:** wonen is een algemeen en onvoorwaardelijk geldend mensenrecht. Huisvesting kunnen verliezen op grond van het niet voldoen aan de wensen van een hulpverlenende organisatie of Wmo-consulent is een te onzekere positie.
- **Autonomie:** een bewoner kan zich beter vanuit intrinsieke motivatie goed gedragen dan uit angst voor het verliezen van woonruimte.
- **Zelfbeschikking:** alle mensen hebben recht op keuzevrijheid en om te veranderen van hulpaanbieder. Ook daarom moet de ondersteuning los staan van wonen.
- **Effectiviteit:** de kwaliteit van de geboden hulp- en ondersteuning, indien deze nodig is, is groter wanneer zowel de verhuurder als de hulpverlenende organisatie ondersteunend aanwezig zijn. Onderzoek laat daarnaast zien dat onzekerheid en weinig controle leidt tot slechte gezondheid en een negatieve houding ten opzichte van de samenleving en de overheid.
- **Rolverwarring:** voor professionals is het verwarrend om verhuurder en hulpverlener tegelijk te zijn. Ook voor de bewoner is dit verwarrend, nog los van de grote afhankelijkheid die het creëert. Dit gaat ten koste van de effectiviteit van de geboden hulp.
- **Framing:** dakloosheid is een woonprobleem en geen zorgvraagstuk. Hulpverlening of ondersteuning is niet altijd nodig.

Lees meer

Het [volledige manifest](#) met de argumenten voor het scheiden van wonen en zorg van de coalities Dakloosheid voorbij en SamenThuis2030.

Praktijkvoorbeeld

Narratief Sensemaking onderzoek Veenendaal

In een [narratief onderzoek](#) in Veenendaal naar wat nodig is voor een geslaagde transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis beschrijven cliënten veelal hun wens een standaardwoning voor zichzelf te hebben. Kwetsbaarheden, zoals het bijhouden van financiën, beïnvloeden die wens van cliënten nauwelijks. In dergelijke gevallen biedt vaste begeleiding de nodige ondersteuning. Zo zegt een cliënt: “Ik heb zelf nog ondersteuning nodig op het financiële vlak en ook ondersteuning met het omgaan met situaties en mijn gevoelens. Ik kan zelf wel gedisciplineerd het programma volgen en werken.” Een andere cliënt beschrijft dat het zelfstandig wonen een grote invloed heeft op diens welzijn: “Ik ben gelukkig in staat om vrijwel alles van het leven weer zelf op te kunnen pakken. Ik zit in een fijne flow van het leven en ben weer in staat al het moois in het leven met beide handen aan te kunnen pakken.”

Lees meer

De [samenvatting](#) van de onderzoeksopzet en de resultaten (Movisie) van het onderzoek in Veenendaal

Waar begint het proces van het scheiden van wonen en zorg?

Het scheiden van wonen en zorg is niet nieuw. Tal van partijen zijn al actief op dit vlak. We zien dat in steeds meer gemeenten belangenorganisaties, zorgorganisaties, woningcorporaties en gemeenten met elkaar om tafel gaan om onder meer ervaringen, werkwijzen en belangen uit te wisselen. En gezamenlijk te bespreken hoe het scheiden van wonen en zorg (verder) kan worden vormgegeven. De aanleiding tot de samenwerking kan variëren: in het ene geval wil de gemeente het aanbod intermediaire verhuur afbouwen, de andere keer geven zorgorganisaties aan dat zij de kosten van intermediaire verhuur niet kunnen dragen en dat zij op zoek zijn naar oplossingen. Ook belangenorganisaties kunnen een initiator zijn van dit proces. Dergelijke aanleidingen kunnen het gesprek over het scheiden van wonen en zorg opstarten. Om tot goede resultaten te komen is het van belang om (uiteindelijk) een gedeeld gevoel van urgentie te creëren op dit onderwerp.

Praktijkvoorbeeld

Een pilot gericht op maatwerk in de gemeente Groningen

Veel uitstromers uit beschermd wonen en de maatschappelijke opvang (BWMO) krijgen in de gemeente Groningen een intermediair huurcontract met verplichte ondersteuning. In 2025 gaat de gemeente aan de slag met een pilot. Dit gebeurt vanuit de ambitie voor het meer scheiden van wonen en zorg en voor het meer toepassen van maatwerk bij uitstroom uit BW en MO. Een werkgroep onderzoekt de mogelijkheden voor een uitstroompakket op maat, waarbij – al dan niet verplichte – ondersteuning bij het wonen zoveel mogelijk wordt toegespitst op de persoonlijke situatie van de uitstomer. Dat kan bijvoorbeeld vorm krijgen doordat de casemanager vanuit de begeleidende organisatie samen met iemand van de corporatie bepaalt welk pakket wordt aangeboden aan de uitstomer.

Lees meer

[Inzicht](#) in alle inkoopdocumenten BWMO van Groningen

Wat is het doel of de ambitie?

In het proces is het belangrijk dat de samenwerkende organisaties een doel stellen: wat willen zij met elkaar bereiken? We zien dat wanneer een huurcontract op eigen naam als norm wordt gesteld, organisaties andere keuzes maken. Bijvoorbeeld dat uitstromers uit de maatschappelijke opvang niet automatisch een intermediair huurcontract krijgen aangeboden, maar dat eerst gekeken wordt of een contract op eigen naam mogelijk is. Hetzelfde zien we bij woonvormen. De normstelling geeft woningcorporaties en zorgorganisaties (BWMO) een prikkel om concepten te ontwikkelen die uitgaan van contracten op eigen naam.

Tip! Leg deze norm - na afstemming met woningcorporaties, zorgorganisaties en belangenorganisaties - vast in een woonzorgvisie, en laat het opnemen in het Volkshuisvestingsprogramma. Ook zorgorganisaties en woningcorporaties kunnen in hun beleid een norm stellen. Sommige zorgorganisaties (BWMO) hebben

bijvoorbeeld in hun beleid vastgelegd dat zij geen verhuurder zijn en derhalve niet bereid zijn om aan intermediaire verhuur te doen. Ook zijn er woningcorporaties die streven naar het zoveel mogelijk normaliseren van wonen en zorg, en daarmee een contract op eigen naam als norm stellen.

Praktijkvoorbeeld

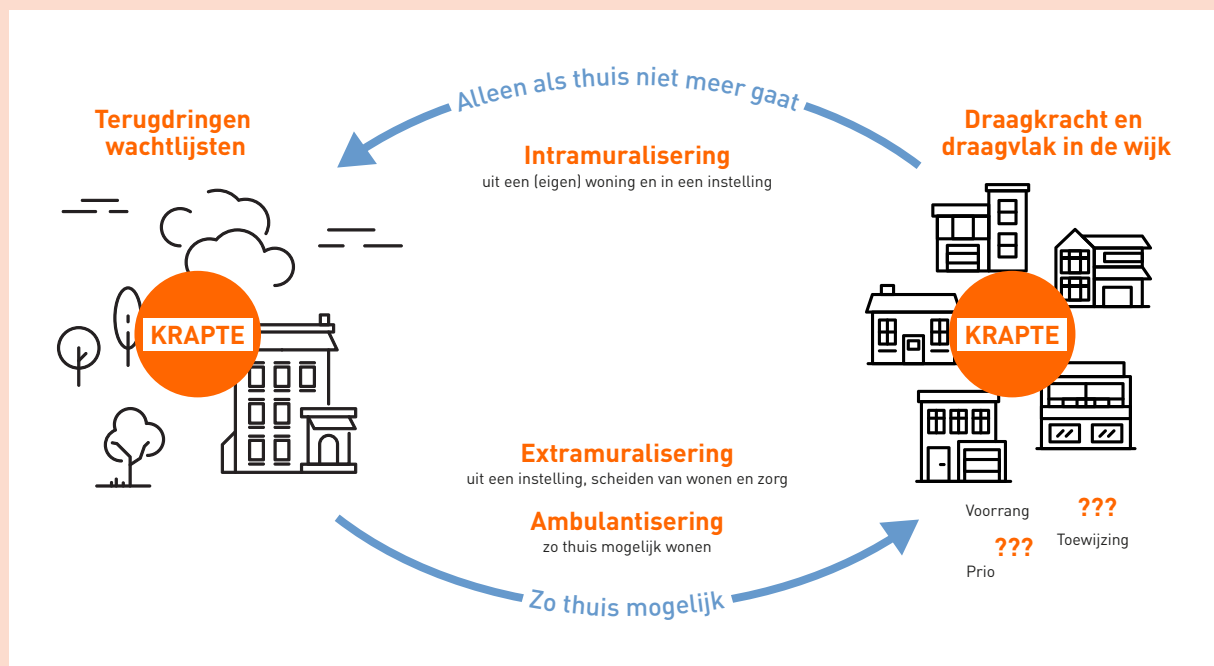
Zorgdakcontracten in Gouda

In de regio Midden-Holland wordt gewerkt met ‘zorgdakcontracten’. Die fungeren als driepartijenovereenkomsten, waarbij de bewoner zelf huur betaalt aan de corporatie en vrij is in de keuze voor een zorgaanbieder. In de woon(zorg)visie van Gouda legt de gemeente uit hoe deze scheiding van wonen en zorg bijdraagt aan preventie van instroom in Beschermd Wonen, en aan huisvesting en inpassing in de wijk. Hierbij wordt het belang van samenwerking benadrukt. “Met een zorgdakconstructie wordt een zachte landing in de wijk mogelijk gemaakt. In de praktijk blijkt dit goed te werken, mits de samenwerking tussen de huurder, verhuurder en zorgaanbieder goed verloopt. Zeker ten tijde van de begeleiding zijn de resultaten positief. Voor de langere termijn dienen alle partijen de handen ineen te slaan om ook een ‘waakvlamfunctie’ op te zetten, zodat een latere terugval niet tot een nieuwe ongewenste situatie leidt.”

Praktijkvoorbeeld

Bestuursopdracht wonen en zorg in Almere

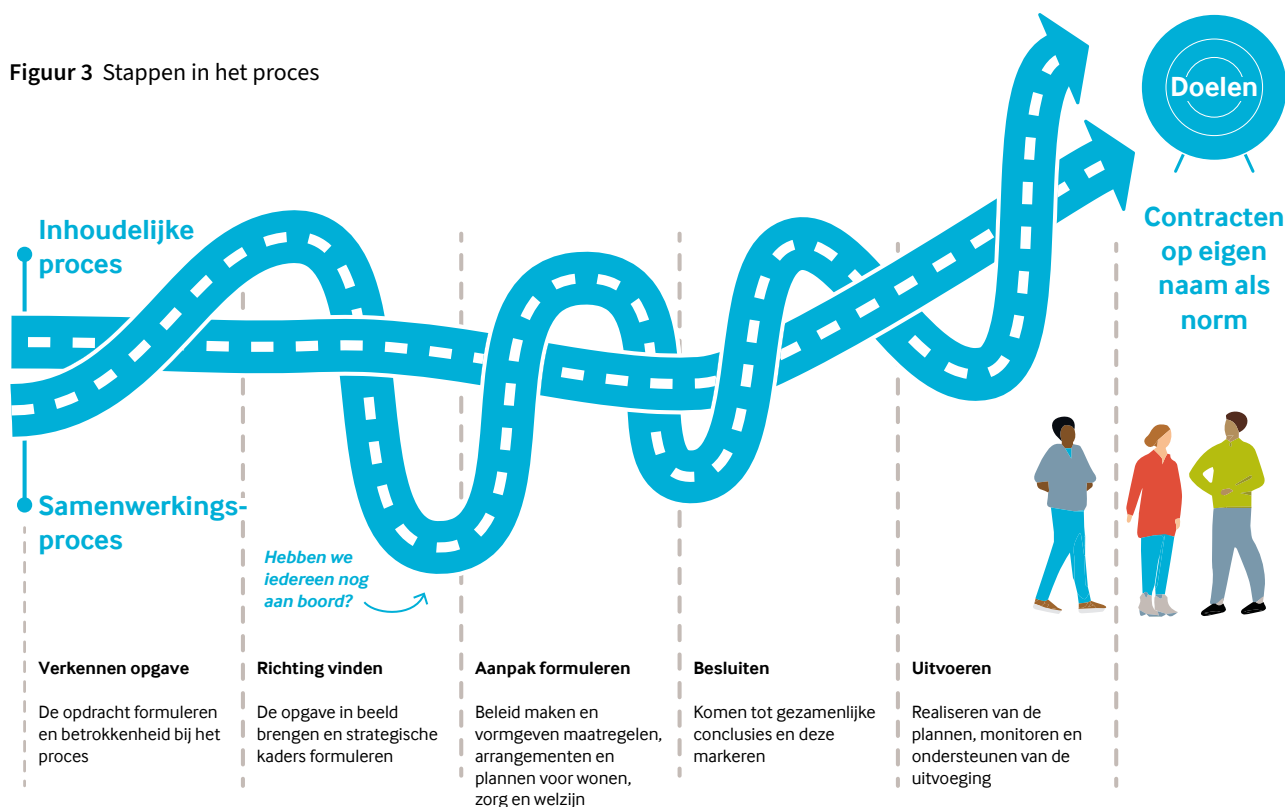
Scheiden van wonen en zorg heeft niet alleen gevolgen voor mensen die begeleiding nodig hebben, maar kan ook van invloed zijn op wijken en buurten. Het bestuur van Almere vroeg daar expliciet aandacht voor in een addendum op de Woonvisie van de gemeente, binnen de bestuursopdracht over de ambulantiseringsopgave. Naast het in samenhang en passend organiseren van wonen en zorg voor mensen in kwetsbare posities, was het (vergroten van) draagkracht en draagvlak in wijken of buurten een tweede uitgangspunt. Het bestuur koos hiervoor omdat het perspectief van de wijk en de buurtbewoners binnen de gemeente in het verleden minder aandacht kreeg.

Wat is nodig om scheiden wonen en zorg lokaal/regionaal vorm te geven?

Het scheiden van wonen en zorg ontstaat niet vanzelf. Het vraagt intensieve en langdurige samenwerking tussen woningcorporaties, zorgorganisaties, belangenorganisaties en gemeenten. Zij hebben elkaar nodig om stappen te zetten. In dit proces zien we een aantal stappen die bij kunnen dragen aan het maken van afspraken en het (door) ontwikkelen van de lokale/regionale aanpak. In dit proces is het belangrijk om de belangenbehartigers, ervaringsdeskundigen en/of cliëntenraden van zorgorganisaties vanaf het begin te betrekken. Zij kunnen het perspectief van de mensen om wie het gaat inbrengen, en met (alternatieve) oplossingen komen.

Figuur 3 Stappen in het proces

Om in het proces van samenwerking stappen te kunnen zetten en/of besluiten te kunnen nemen, is een procesorganisatie nodig. Regionaal kan vaak al worden aangesloten bij de procesorganisatie van de aanpak beschermd wonen en de maatschappelijke opvang en/of de huisvesting van aandachtsgroepen.

Lees meer

Hoe samenwerking (beter) te organiseren is (en inspirerende voorbeelden hiervan) staan in de publicatie [Verbeter je samenwerking – Weer thuis in de wijk](#) (Platform31, 2020).

Sommige gemeenten hebben lokaal een samenwerkingsverband ingericht waarin de gemeente, woningcorporatie(s), zorgorganisatie(s) en belangenorganisatie(s) vertegenwoordigd zijn. Wanneer het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting wordt aangenomen, moeten gemeenten de prestatieafspraken die zij met woningcorporaties en huurdersorganisaties maken, ook afstemmen met zorgorganisaties. In deze afstemming kan het scheiden van wonen en zorg als onderwerp worden meegenomen.

Wat zijn de doelen? En welke acties zijn daarvoor nodig?

Bij het opstellen van een actieplan om wonen en zorg meer van elkaar te scheiden, zijn er verschillende doelstellingen die kunnen worden uitgewerkt in concrete actielijnen. In kaders hebben we verschillende voorbeelden van uitwerkingen opgenomen. Zie bijvoorbeeld het kader over Leiden voor de onderbouwing van het scheiden van wonen en zorg, en over de gemeente Amersfoort voor een uitvoeringsprogramma of de werkafspraken wonen met begeleiding in de wijk.

Doelstelling 1

Normstelling: partijen stellen 'regulier of driepartijencontract, tenzij...' als norm. Hierdoor neemt naar verwachting het aantal intermediaire verhuurcontracten af.

Actieplan:

- Norm vastleggen in beleidsdocumenten.
- Achterhalen wat de nieuwe norm vraagt van de rol-, taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeente, woningcorporaties, zorgorganisaties en belangenorganisaties en hierover afspraken maken met elkaar.
- Zorgorganisaties en woningcorporaties: bepalen welke impact de norm heeft op de eigen vastgoedstrategie. Pas waar nodig de strategie aan.
- Bepalen welke organisatie(s) op grond van welke criteria vaststellen welke contactvorm nodig is en wat de rol en inbreng van de cliënt daarbij is.
- Consequenties en afspraken vastleggen in samenwerkingsovereenkomst tussen betrokken partijen, opnemen in de prestatieafspraken en uitwerken in werkprocessen.
- Een standaard huurcontract ontwikkelen voor driepartijenovereenkomsten, waarbij duidelijk is dat de zorg voorliggend is (zie voor advies hierover de publicatie Wonen met begeleiding, pag. 17).
- Uitleg in duidelijke taal over de (inhoud van de) contractvormen en de rechten en plichten de huurders en betrokken partijen daarbij. Vergeet hierbij de algemene voorwaarden niet.

Doelstelling 2

Afbouw intermediaire verhuurcontracten: bestaande of nieuwe tussen- en doorstroomvoorzieningen (door) ontwikkelen gericht op driepartijenovereenkomsten en/of reguliere huurcontracten.

Actieplan:

- Bepalen welke contractvorm passend is voor bestaande tussen- en doorstroomvoorzieningen. Bestaande aanhuurcontracten, waarmee de zorgorganisatie (een deel van) een complex van een corporatie huurt, zijn hierbij leidend.
- Afspraken maken over afbouw (langdurige) intermediaire verhuurcontracten tussen corporaties en zorgorganisaties.
- Bij nieuwbouw, afhankelijk van de doelgroep, direct inzetten op scheiden wonen en zorg door in de businesscase uit te gaan van contracten op eigen naam en ambulante begeleiding.
- In het geval van onzelfstandige woningen kan de verhuurder van het gebouw de aanvraag 'aangewezen gebouw' indienen bij de Belastingdienst, zodat huurtoeslag mogelijk is. Dit kan alleen voor woonvormen gericht op begeleid of beschut wonen.

Doelstelling 3

Transformatie intramurale voorzieningen: intramurale locaties omzetten naar appartementen/studio's op grond van intermediaire verhuur, driepartijenovereenkomsten en/of reguliere huurcontracten.

Actieplan:

- Bepalen welke intramurale locaties (bouwtechnisch) (mogelijk) geschikt zijn voor het scheiden van wonen en zorg.
- Per locatie bepalen welke bouwtechnische aanpassingen nodig zijn, welke consequenties er zijn voor de vastgoedstrategie van de organisatie en voor eventuele huurcontracten tussen zorgorganisatie en woningcorporatie, en of de locatie blijvend geschikt is voor de bestaande doelgroep of dat deze gericht wordt op andere groep(en).
- Besluiten (per organisatie en binnen de samenwerking) welke voorzieningen in welke volgorde in aanmerking komen voor transformatie.
- Per voorziening een plan van aanpak uitwerken.
- In het geval van onzelfstandige woningen kan de verhuurder van het gebouw de aanvraag 'aangewezen gebouw' indienen bij de Belastingdienst, zodat huurtoeslag mogelijk is. Dit kan alleen voor woonvormen gericht op begeleid of beschermd wonen.

Wijziging van financiële afspraken

Bij een verschuiving van beschermd wonen of intermediaire verhuur naar reguliere huurcontracten, eventueel gekoppeld aan een begeleidingsovereenkomst, verschuiven ook de inkomsten en kosten van de woningen en/of het wooncomplex. Dit maakt dat afspraken nodig zijn over welke organisaties zorgdragen voor de kosten van bijvoorbeeld leegstand, inrichting, huurachterstanden en eventuele vernieling van woningen en algemene ruimte. En wat kan worden afgesproken om deze kosten zoveel mogelijk te voorkomen? Aandachtspunt daarbij is dat beschermd wonen en intermediaire verhuur vaak niet op korte termijn kunnen worden doorontwikkeld, omdat er langlopende contracten zijn tussen woningcorporaties en zorgorganisaties. Deze contracten kunnen niet zonder meer worden opgebroken. Daarnaast moet voorkomen worden dat passende zorg ontbreekt voor mensen met een indicatie voor 24/7 uur begeleiding en toezicht.

Lees meer

Her en der in het land zijn er initiatieven om de genoemde kosten (meer) met elkaar te delen, maar dit is (nog) geen gemeengoed. Op pagina 29 van de publicatie Wonen met begeleiding (Platform31/Stichting Eropaf!) staan voorbeelden van verschillende financiële constructies.

Stappenplan voor het meer scheiden van wonen en zorg

Er zijn verschillende procesaanpakken op basis waarvan gewerkt kan worden aan het meer scheiden van wonen en zorg. Een blauwdruk is niet mogelijk. We geven hier een voorbeeld van een stappenplan. Dit kan helpen bij het (lokaal/regionaal) bepalen van de te nemen stappen. We gaan in deze aanpak uit van een stuurgroep en een projectgroep. Lokaal/regionaal kan dit natuurlijk anders zijn georganiseerd.

1. Verkennen opgave

Verkennen onderwerp (gelijke taal, inzicht in de cijfers) en betrokkenheid bij het proces organiseren.

Op basis van een gedeeld gevoel van urgentie verkennen samenwerkende organisaties eerst de opgave. Zij zoeken daarbij antwoorden op de volgende vragen:

- Welke huurcontracten kennen we? Op welke manier zijn wonen en zorg gekoppeld?
- Hoe vaak komen de verschillende huurcontracten voor?
- Waarom wordt per cliënt/woonvorm voor het ene of het andere type huurcontract gekozen? Wat is het afwegingskader dat men een contract op eigen naam kan krijgen?
- En wie neemt of nemen hier over de beslissing? Wat is hierin de stem van de beoogde bewoner zelf hierbij?

Op basis van de antwoorden kunnen de samenwerkende partijen vaststellen wat de opgave is en draagvlak vinden bij verschillende organisaties om hiermee aan de slag te gaan. Het kan zijn dat een aantal organisaties zich in dit proces opwerpt om deel te nemen aan een projectgroep. Zij vormen dan de drijvende kracht achter het proces.

2. Richting vinden

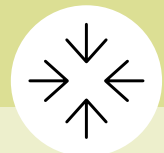
Op basis van de cijfers bepalen wat de ambitie is, op korte of lange termijn. Afbakenen en formuleren opdracht en verkrijgen medewerking voor de uitvoering van de opdracht.

Op basis van de verkenning bepalen de samenwerkende partijen op bestuurlijk niveau wat de ambitie is op het vlak van het scheiden van wonen en zorg: welke doelen willen zij bereiken en welke kunnen op korte en welke op lange termijn? Op basis hiervan kan (bestuurlijk) een opdracht worden geformuleerd om vervolgens hiervoor draagvlak te krijgen bij relevante organisaties.

3. Aanpak formuleren

Opstellen plan van aanpak met betrokkenheid van alle organisaties.

Op basis van de opdracht kunnen de organisaties gezamenlijk, vertegenwoordigd in een projectgroep, nadere informatie uitzoeken, mogelijkheden verkennen, bepalen welke het meest kansrijk/waardevol zijn en deze verwerken in een plan van aanpak. Per doelstelling bepalen zij welke maatregelen het beste kunnen worden genomen, en welke organisatie wat wanneer gaat doen.

Naast de doelstellingen en bijbehorende acties is het belangrijk om te kijken welke aanvullende maatregelen wenselijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan het versterken van de inzet van ervaringsdeskundigheid, versterken onafhankelijke cliëntenondersteuning en ggz-expertise in de wijk en het ontwikkelen van een time-out voorziening, voor als het zelfstandig wonen even niet gaat. Deze volgen niet direct uit de acties gericht op het scheiden van wonen en zorg, maar ondersteunen deze beweging wel.

4. Besluiten

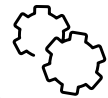
Besluiten over uitgangspunten en uitwerking daarvan in een plan van aanpak.

De projectgroep legt de uitgangspunten en uitwerking daarvan in een plan van aanpak voor aan de stuurgroep. Na een positief besluit kan worden overgegaan tot de uitvoering van het plan.

5. Uitvoeren

Realiseren van het plan, monitoren en ondersteunen van de uitvoering.
Evalueren en eventueel plan aanpassen.

In deze vijfde en laatste fase komt het plan van aanpak tot uitvoering. Die uitvoering kan op allerlei manieren vorm krijgen. Denk aan het doorvoeren van beleidsaanpassingen, het uitwerken van een actielijn of het opstellen van werkafspraken voor de uitvoering. Ook kunnen pilots worden opgestart. Op stuurgroepniveau heeft het monitoren van de voortgang en ondersteuning van de uitvoering in deze fase de focus.

Stappenplan in de regio Amersfoort

In het komen tot een regulier huurcontract als de norm, doorliep de regio Amersfoort een alternatief proces. Constateerend dat steeds meer mensen die zorg of begeleiding nodig hebben zelfstandig in de wijk wonen, formuleerden 20 organisaties in twee sessies een gezamenlijk statement waarin ze een gedeeld gevoel van urgentie uitten. De gezamenlijke missie van de stad luidt:

“Wij vinden het belangrijk dat Amersfoort een stad is die een thuis biedt. Of mensen nu behoefte hebben aan zorg en ondersteuning of niet, iedereen moet hier prettig kunnen wonen en leven.”

Op basis van dit statement stelde de gemeente een uitvoeringsprogramma op met drie centrale opgaven. Zorgpartijen, woningcorporaties, welzijnswerk en gemeente hebben uiteenlopende taken en concrete verantwoordelijkheden in:

1. Het zorgen voor voldoende en divers aanbod aan woningen.
2. Het bieden van voldoende en passende zorg en begeleiding.
3. Het creëren van een inclusieve wijk.

Naast het uitvoeringsprogramma zijn ook werkafspraken opgesteld. In lijn hiermee gebruiken het wijkteam en de zorgaanbieder een afwegingskader om te beoordelen of iemand zelfstandig kan gaan wonen. De eerste contractoptie is altijd een regulier huurcontract. En als dat om redenen niet mogelijk is, is de tweede optie een tijdelijk contract met verplichte begeleiding en de derde optie een omklapcontract waarbij iemand maximaal twee jaar intermediair huurt.